

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ว ๒๐๖๒

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา กทม. ๑๐๓๐๐

๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๘

เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการประชุมสภาเทศบาลครั้งแรก

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง ๑. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ว ๑๕๑๑ ลงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘
๒. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ว ๑๖๐๖ ลงวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๖๘

สิ่งที่ส่งมาด้วย แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการประชุมสภาเทศบาลครั้งแรก จำนวน ๑ ชุด

ด้วยภายหลังการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรีกรณีดำรงตำแหน่งครบวาระในวันอาทิตย์ที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๘ ตามนัยหนังสือที่อ้างถึง ๑ พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๗ กำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศผลการเลือกตั้งนั้นภายในสามสิบวันนับแต่วันเลือกตั้ง ซึ่งหากนับแต่วันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๘ อันเป็นวันเลือกตั้ง จะครบกำหนดที่คณะกรรมการการเลือกตั้งจะต้องประกาศผลการเลือกตั้งคือวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๘ เว้นแต่กรณีมีเหตุอันควรเชื่อว่าการเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรมให้คณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการสืบสวนหรือไต่สวนให้แล้วเสร็จและประกาศผลการเลือกตั้งโดยเร็วแต่ต้องไม่ช้ากว่าหกสิบวันนับแต่วันเลือกตั้ง คือต้องภายในวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๘ โดยหลังจากการประกาศผลการเลือกตั้ง ผู้ว่าราชการจังหวัดต้องกำหนดให้สมาชิกสภาเทศบาลได้มาประชุมสภาเทศบาลครั้งแรกภายในสิบห้าวันนับแต่วันประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลตามมาตรา ๒๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้ว เพื่อให้การประชุมสภาเทศบาลครั้งแรกเป็นไปตามเจตนารมณ์แห่งกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง จึงขอแจ้งแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการประชุมสภาเทศบาลครั้งแรก โดยขอความร่วมมือจังหวัด ทุกจังหวัด แจ้งให้สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด ทุกจังหวัด และเทศบาลทุกแห่ง เพื่อทราบและถือปฏิบัติต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายณฤช โฆษิตวิไลซ์)

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

กลุ่มงานวินิจฉัยและกำกับดูแล

โทร./โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๖

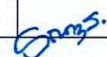
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th

ผู้ประสานงาน นายธนาวุธ เหล่าเจริญพาณิชย์

แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการประชุมสภาเทศบาลครั้งแรก
 ตามหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ว ๒๑๒ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๘

ประเด็น	แนวทางปฏิบัติ	ข้อกฎหมาย
๑.การดำเนินการจัดให้มีการประชุมสภาเทศบาลครั้งแรก	ผู้ว่าราชการจังหวัดต้องกำหนดให้สมาชิกสภาเทศบาลได้มาประชุมสภาเทศบาลครั้งแรก ภายใน ๑๕ วันนับแต่วันประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล เพื่อให้ที่ประชุมสภาเทศบาลได้ดำเนินการเลือกประธานสภาเทศบาล รองประธานสภาเทศบาล เลขานุการสภาเทศบาล และกำหนดสมัยประชุมสามัญประจำปี ตามมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบข้อ ๖ ข้อ ๑๑ และข้อ ๒๑ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยการกำหนดให้สมาชิกสภาเทศบาลได้มาประชุมสภาเทศบาลครั้งแรกภายใน ๑๕ วัน ผู้ว่าราชการจังหวัดจะให้มีการประชุมในช่วงใดก็ได้ให้อธิปไตยปฏิบัติตามมาตรา ๘๐ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ อย่างไรก็ดี การที่กฎหมายบัญญัติให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้เปิดการประชุมสภาเทศบาลครั้งแรกไม่ถือเป็นอำนาจเฉพาะตัวสามารถมอบอำนาจให้รองผู้ว่าราชการจังหวัดหรือนายอำเภอตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินเป็นผู้เปิดการประชุมสภาเทศบาลครั้งแรกได้ตามข้อ ๖ และข้อ ๗ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยข้างต้น เพื่อให้การประชุมสภาเทศบาลครั้งแรกเป็นไปอย่างถูกต้อง รวดเร็วเกิดประโยชน์ต่อประชาชน กรณีการเรียกประชุมสภาเทศบาลครั้งแรก คณะกรรมการการเลือกตั้งต้องประกาศผลการเลือกตั้งให้ครบตามจำนวนที่เทศบาลจะพึงมีตามที่กฎหมายกำหนด หากประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลยังไม่ครบจำนวนตามที่กฎหมายกำหนดแต่มีการประกาศผลการเลือกตั้งเกินกึ่งหนึ่งแต่ต้องไม่น้อยกว่าห้าคน และมีความจำเป็นต้องเรียกประชุมสภาเทศบาล ตามมาตรา ๑๗ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ เช่นนี้ผู้ว่าราชการจังหวัดอาจกำหนดให้สมาชิกสภาเทศบาลได้มาประชุมสภาเทศบาลครั้งแรกได้ ทั้งนี้ หากไม่มีความจำเป็นและคณะกรรมการการเลือกตั้งยังไม่ประกาศผลการเลือกตั้งครบจำนวน ระยะเวลาภายใน ๑๕ วัน จะเริ่มนับเมื่อมีการประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลครั้งสุดท้าย	- มาตรา ๒๔* - มาตรา ๑๗** - ข้อ ๖ ข้อ ๗ ข้อ ๑๑ ข้อ ๒๑***
๒.สิ่งที่ต้องดำเนินการในการประชุมสภาเทศบาลครั้งแรก	เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้แทน กล่าวเปิดการประชุมเทศบาลครั้งแรกแล้ว ให้สภาเทศบาลดำเนินการ ๕ ประการ ประกอบด้วย ๑. ปฏิญาณตน ตามถ้อยคำในมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยประธานสภาเทศบาลชั่วคราวจะนำสมาชิกสภาเทศบาลกล่าวปฏิญาณตน ซึ่งก่อนปฏิญาณตนให้ปลัดเทศบาลหรือผู้รักษาราชการแทนในฐานะเลขานุการสภาเทศบาลชั่วคราว เชิญสมาชิกสภาเทศบาลผู้มีอายุมากที่สุด (ไม่ใช่อาวุโส) ซึ่งอยู่ในห้องประชุมฯ เป็นประธานสภาเทศบาลชั่วคราว โดยให้อธิปไตยปฏิบัติตามขั้นตอนข้อ ๗ แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม	- มาตรา ๑๗* - ข้อ ๗***

ประเด็น	แนวทางปฏิบัติ	ข้อกำหนด
๒. สิ่งที่ต้องดำเนินการในการประชุมสภาเทศบาลครั้งแรก (ต่อ)	๒. เลือกประธานสภาเทศบาล ตามมาตรา ๒๐ และตามข้อ ๘ ข้อ ๙ และข้อ ๑๔ โดยมีขั้นตอนสำคัญ ดังนี้ ๑) ประธานสภาเทศบาลชั่วคราว เชิญสมาชิกสภาเทศบาลเสนอชื่อสมาชิกที่เห็นสมควรให้เป็นประธานสภาเทศบาลโดยสมาชิก ๑ คนสามารถเสนอชื่อได้เพียงครั้งเดียว และต้องมีผู้รับรองให้ ๒ คน เว้นแต่สภาเทศบาลแห่งนั้นมีสมาชิกเท่าที่มีอยู่น้อยกว่า ๘ คน ให้รับรองเพียงคนเดียว (สมาชิกสภาเทศบาลจะเสนอชื่อตนเองก็ได้หรือรับรองตนเองตามที่มีผู้เสนอชื่อตนก็ได้ แต่จะเสนอชื่อและรับรองในคราวเดียวกันไม่ได้) ๒) หากมีการเสนอชื่อเพียงคนเดียว ให้ถือว่าผู้นั้นได้รับเลือก โดยไม่ต้องลงคะแนนเลือกตามข้อ ๘ ๓) หากมีการเสนอชื่อมากกว่าหนึ่งคน ให้ดำเนินการลงคะแนนเลือกโดยการเขียนหมายเลขประจำตัว (ไม่ใช่เขียนชื่อ) โดยหมายเลขประจำตัวที่ผู้ถูกเสนอชื่อได้รับ ให้ใช้วิธีการจับสลากเพื่อกำหนดหมายเลขประจำตัว ๔) หากมีการลงคะแนนเลือกแล้ว ปรากฏว่าคะแนนเท่ากัน เช่นนี้ให้ดำเนินการลงคะแนนเลือกใหม่เฉพาะผู้ที่ได้คะแนนสูงสุดเท่ากัน โดยไม่ต้องกำหนดหมายเลขประจำตัวใหม่ ทั้งนี้หากได้คะแนนเท่ากันอีก ให้ดำเนินการด้วยวิธีการจับสลากว่าบุคคลใดจะได้รับเลือกเป็นประธานสภาเทศบาล ๕) เมื่อเลือกประธานสภาเทศบาลแล้ว ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้แทนแต่งตั้งทันที และให้ประธานสภาเทศบาลที่รับการแต่งตั้งทำหน้าที่ครั้งนั้นต่อไปเพื่อดำเนินการเลือกรองประธานสภาเทศบาล เลขานุการสภาเทศบาล และกำหนดสมัยประชุมฯ โดยการแต่งตั้งให้ถือปฏิบัติตามนัยหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ว ๗๔๓๙ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๔ เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการออกคำสั่งแต่งตั้งประธานสภาเทศบาลและรองประธานสภาเทศบาล ๓. เลือกรองประธานสภาเทศบาล ตามมาตรา ๒๐ และตามข้อ ๑๑ ข้อ ๑๒ และข้อ ๑๔ ดำเนินการเช่นเดียวกับการเลือกประธานสภาเทศบาลทุกประการ และรายงานผลการเลือกให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบภายใน ๗ วันนับแต่วันเลือก ๔. เลือกเลขานุการสภาเทศบาล ตามข้อ ๑๓ และข้อ ๑๘ ดำเนินการเช่นเดียวกับการเลือกประธานสภาเทศบาลทุกประการ โดยสภาเทศบาลสามารถเลือกจากสมาชิกสภาเทศบาลหรือพนักงานเทศบาลก็ได้ ๕. กำหนดสมัยประชุมสามัญประจำปีนั้น และกำหนดสมัยประชุมสามัญสมัยแรกของปีถัดไป ตามมาตรา ๒๔ และตามข้อ ๑๑ (๒) ประกอบข้อ ๒๑ ซึ่งในปีหนึ่งให้มีสมัยประชุมสามัญ ๔ สมัย โดยสมัยหนึ่ง ๆ ให้มีกำหนดไม่เกิน ๓๐ วัน ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาช่วงเวลาที่มีสภาเทศบาลชุดใหม่จะเข้าปฏิบัติหน้าที่คือช่วงเดือนมิถุนายน – กรกฎาคม ๒๕๖๘ สภาเทศบาลชุดใหม่จึงต้องพิจารณาว่าการจะกำหนดสมัยประชุมสามัญในปี ๒๕๖๘ ต้องไม่เกินกว่าสมัยที่เหลืออยู่ กล่าวคือ หากสภาเทศบาลชุดเดิมได้จัดประชุมสภาเทศบาลไปแล้ว ๑ สมัยประชุม เช่นนี้สภาเทศบาลชุดใหม่จะมีอำนาจกำหนดเพียง ๓ สมัยที่เหลือคือ สมัยประชุมสามัญสมัยที่ ๒ ถึงสมัยที่ ๔ ประจำปี ๒๕๖๘ และกำหนดสมัยประชุมสามัญสมัยแรกของปีถัดไป (ปี ๒๕๖๙) กล่าวโดยสรุป อำนาจประธานสภาเทศบาลชั่วคราวมีหน้าที่นำสมาชิกปฏิบัติงานตนและเลือกประธานสภาเทศบาล ส่วนการเลือกรองประธานสภาเทศบาล เลขานุการสภาเทศบาล และกำหนดสมัยประชุมฯ เป็นอำนาจของประธานสภาเทศบาลที่จะเป็นประธานในการดำเนินการ	- มาตรา ๒๐* และ - ข้อ ๘ ข้อ ๙ และข้อ ๑๔*** - หนังสือกระทรวงมหาดไทยที่ มท ๐๘๐๔.๓/ว ๗๔๓๙ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๔ - ข้อ ๑๑ และข้อ ๑๒*** - ข้อ ๑๓ และข้อ ๑๘*** - มาตรา ๒๔* - ข้อ ๑๑ (๒) และข้อ ๒๑***

ประเด็น	แนวทางปฏิบัติ	ข้อกำหนด
๓. ภายหลังการประชุมสภาเทศบาลครั้งแรก	ก่อนนายกเทศมนตรีเข้ารับหน้าที่ให้ประธานสภาเทศบาลเรียกประชุมสภาเทศบาลเพื่อให้นายกเทศมนตรีแถลงนโยบายต่อสภาเทศบาล โดยไม่มีการลงมติ ทั้งนี้ ภายใน ๓๐ วันนับแต่ประกาศผลการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีตามมาตรา ๔๘ ทศ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบกับข้อ ๑๒๓ แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดว่าเมื่อนายกเทศมนตรีขอแถลงนโยบายต่อสภาเทศบาล ให้ประธานสภาเทศบาลบรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมสภาเทศบาลเป็นเรื่องด่วน โดยกรณีดังกล่าวเป็นเรื่องเฉพาะที่กฎหมายกำหนดไว้ จึงไม่ถือเป็นการเสนอญัตติต่อที่ประชุมสภาเทศบาล นายกเทศมนตรีสามารถเสนอเรื่องต่อประธานสภาเทศบาลได้เมื่อประสงค์ขอแถลงนโยบาย หากนายกเทศมตรียังไม่แถลงนโยบายต่อสภาเทศบาล กรณีดังกล่าวให้ถือปฏิบัติตามนัยหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ว ๑๖๐๖ ลงวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๖๘ เรื่อง แนวทางปฏิบัติภายหลังการครบวาระการดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรี อย่างไรก็ดี หากการประชุมสภาเทศบาลครั้งแรกได้มีการกำหนดสมัยประชุมสามัญต่อเนื่องจากการประชุมสภาเทศบาลครั้งแรกและอยู่ในห้วงกำหนดให้มีการแถลงนโยบายของนายกเทศมนตรี เช่นนี้ประธานสภาเทศบาลสามารถเรียกประชุมและนัดประชุมสภาเทศบาลได้ เว้นแต่ การกำหนดให้นายกเทศมนตรีได้แถลงนโยบายมิได้อยู่ในสมัยประชุมสามัญที่กำหนด เช่นนี้ต้องดำเนินการขอเปิดประชุมวิสามัญ เพื่อให้นายกเทศมนตรีมาแถลงนโยบาย ซึ่งถือเป็นเรื่องจำเป็นเร่งด่วนที่สามารถขอเปิดประชุมวิสามัญได้	- มาตรา ๔๘ ทศ* - ข้อ ๑๒๓***

* หมายถึง ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

** หมายถึง ตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

*** หมายถึง ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม